

den endnu lidt grundigere, end han allerede har gjort. Jeg tvivler saamaend ikke paa, at han paa sin Maade er gaaet grundig til Værks, men en lille Smule mere Grundighed vilde dog bevirke, at han kan faa Svar paa adskillige af de store Anker, han rettede mod Kommissionen. Jeg vil til Slut udtale det Haab, at jeg som Repræsentant for dette høje Ting ikke har gjort mig skyldig i en alt for stor Forbrydelse, naar jeg ikke har deltaget i at drikke de store Glas.

Ovesen: Flere foregaaende ærede Talere have, adskillige endogsaa med stor Varme, anbefalet en Fremhjælp af vort Fiskeri, for at vi kunde faa Part i de Rigdomme, som vor Fiskebestand ejer, og som nu gaa til fremmede Nationers Fiskere. Jeg skulde ikke være kommen ind paa dette Spørgsmaal nu, da Landbrugsministeren har givet et velvilligt Svar, hvis ikke ærede Medlemmer havde glemt en lille Ting, den Sag vedrørende. Som bekendt er det et almindeligt Ønske blandt Fiskerne, at de maatte faa Toldlettelse eller Toldfrihed paa det Salt, de bruge til Saltning af deres Fisk, og den Petroleum, de bruge til Motorene i deres Fiskerbaade. Det bliver jo mere og mere almindeligt og vil til sidst vel blive omtrent helt almindeligt at bruge Motorer i de mindre Fiskerbaade, og det vilde jo være en Støtte for Fiskerne, om Petroleum blev billigere. Nu ved jeg nok, at hverken Ministeriet eller Lovgivningsmagten i det hele har stor Tilbøjelighed til saadanne stykkevise Toldreformer, men det er jo dog givet, at vi have været inde paa det — jeg skal saaledes minde om den ærede Finansministers Udtalelse i Gaar angaaende Toldlettelse for Skibsbyggerier, og Fiskerne have maaske fuldt saa stort Krav paa at blive tagne i Betragtning paa det Omraade, jeg omtalte. Det kan jo nok siges, at det er en grumme lille Støtte at give Fiskerne, men det er jo dog saa, at en lille Hjælp er ogsaa en Hjælp, og det kan jo blive en lille Begyndelse til at komme dem til Hjælp.

Det næste Spørgsmaal, jeg vil fremdrage, er ogsaa berørt af flere ærede Talere, og jeg skal befitte mig paa ikke at komme med Gentagelser, for Tiden kunne vi vistnok faa til at gaa, lader det til; der er ikke saa stor Trang til megen Tale, naar det kan undgaas. Det Spørgsmaal, jeg vil berøre, hænger nøje sammen med et andet Spørgsmaal, som har kaldt mig frem. Det første angaar Moseindustrien. Efter de Erfaringer,

vi have indhøstet ved Forsøg, er der jo en Mulighed for, at vi kunne spare en ikke lille Del af de store Summer, som nu gaa ud af Landet til Kul, men for at kunne det er det en absolut Betingelse, at Tørvene kunne frembringes billigere end Kul, thi selv om dette Spørgsmaal om Moseindustrien, saaledes som det er blevet udtalt af flere ærede Talere, er et Samfundsspørgsmaal, saa vil den enkelte Forbruger af Kul jo kun se efter sin egen økonomiske Fordel, se efter hvad der er billigst. Vi kunne vel nok gaa ud fra, at vi kunne producere Tørv meget billigt i Moserne, men det er jo ikke nok. Der er en anden Ting, som kommer til at influere ikke lidt paa Billigheden, og det er Transporten til de Steder, hvor Tørvene kunne bruges, og den kan jo kun ske ved Benyttelse af vore Jernveje. Nu er der ogsaa en Del af vore Baner, som gaa tæt forbi eller gennem adskillige af de større Moser. Jeg antager, at det er andre Grunde og ikke absolut Moseindustrien, der har bevirket det, men jeg tror, at vi fremtidig, naar vi skulle anlægge Baner, maa have vor Opmærksomhed en lille Smule henvendt paa Moseindustrien. Naar jeg har fremdraget dette Spørgsmaal, er det af Hensyn til, at jeg ønsker at anbefale en Jernbane fra Skive til Skern. Denne Sag er tidligere omtalt her i Tinget. Ærede Medlemmer fik i Fjor omdelt paa deres Pladser en Rapport til Moseindustriforeningen over en Besigtigelse af de Moser, som denne eventuelle Banelinje vil komme til at berøre. Skulde der være ærede Medlemmer, f. Eks. blandt de nyvalgte, som ikke have læst den, eller andre ærede Medlemmer maaske have glemt den, er den til at faa at se paa min Plads; jeg har nogle Eksemplarer af den endnu. Man vil deraf se, at paa den paagældende Strækning ligger ikke mindre end 23 Moser, og disse, som ere opmaalte baade med Hensyn til deres geometriske Størrelse og deres Tørveindhold, andrage tilsammen 3,695 Tdr. Land med en Tørvemasse af over 5 Millioner Tons. Det er jo ikke saa lille en Tørvemasse, som ligger gemt der, og som kunde komme til at gøre Gavn, men som nu henligger og absolut vil henligge ubenyttet — med Undtagelse af den ringe Mængde, som vedkommende Beboere selv forbruge — indtil der kommer en Bane paa vedkommende Strækning. Foruden at denne Bane vil berøre de mange Moser, er det ogsaa andre Forhold, der anbefale Baneanlægget. Det er en Egn, hvor Beboerne have langt til Banerne. Naar vi engang, hvad der vel